

Služby, projekty a práce s nezaměstnanými

Aktivní politika zaměstnanosti v ČR

Hlavní body přednášky

- Politika zaměstnanosti x politika pracovního trhu
- Pasivní x aktivní politika zaměstnanosti (pracovního trhu)
- Nástroje politiky pracovního trhu
- Zákonná úprava APZ (zkratka pro aktivní politiku zaměstnanosti)
- Využívání jednotlivých nástrojů APZ v praxi

Jaké jsou, podle Vás, dílčí cíle politiky pracovního trhu?

Politika zaměstnanosti x politika pracovního trhu

---

a) **Politika zaměstnanosti** (součást makroekonomické, hospodářské politiky)

Cíl: stimulace poptávkové a nabídkové strany trhu práce.

Nástroje makroekonomické politiky ovlivňují **růst, nezaměstnanost, inflaci.**

(monetární, fiskální, mzdová opatření)

(Např. zvyšování veřejných výdajů ▲ poptávku po zboží a službách ▲ zaměstnanost)

b) Politika pracovního trhu (mikroekonomická), Politika pracovního trhu je v českém zákonu o zaměstnanosti označována jako „aktivní politika zaměstnanosti“. Aktivní politika zaměstnanosti, kterou realizují zejména úřady práce, je tak vlastně spíše politikou pracovního trhu.

Cíl: zlepšení efektivního fungování trhu práce

- přímé ovlivnění nabídky a poptávky na pracovním trhu
- doplněk makroekonomické politiky
- selektivně užívána v postižených odvětvích a oblastech
- narušuje fungování tržního principu

Politika pracovního trhu

Dílčí cíle:

- Snížení úrovně nezaměstnanosti; celkové zvýšení zaměstnanosti
- Redistribuce nezaměstnanosti mezi skupiny obyvatel; vyrovnání šancí ohrožených skupin na pracovním trhu
- Kompenzace ztráty příjmu (pasivní)

Hodnocení účinků politiky pracovního trhu:

udržení kontaktu s trhem práce (**sociální perspektiva**) x
snížení celkové úrovně nezaměstnanosti (**ekonomická perspektiva**)

Politika pracovního trhu; opatření pro začlenění na trh práce

---

Opatření na straně poptávky:

- Podpora zaměstnavatelů při přijímání obtížně zaměstnatelných uchazečů o zaměstnání
- Mzdové subvence
- Daňové úlevy
- Kvóty pro zaměstnání určitých typů pracovníků
- Ochrana proti neoprávněnému propouštění (negativní vedlejší efekt – neochota tyto pracovníky vůbec přijímat)

Opatření na straně nabídky:

- Zvyšování zaměstnatelnosti
- Pracovní příprava, rekvalifikace
- Celoživotní vzdělávání
- Podpora geografické mobility pracovníků
- Zpřísnění podmínek pro poskytování podpor v nezaměstnanosti

Politika pracovního trhu

---

a) Pasivní

- kompenzace za ztrátu výdělku
- nezaměstnanost jako společenský problém
- x problém individuální

b) Aktivní

- podpora flexibility pracovního trhu

Kterým skupinám osob je podle Vás třeba věnovat zvláštní pozornost při zprostředkování zaměstnání a proč?

§ 33 Zákona č 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

Zvýšená péče při zprostředkování

Při zprostředkování zaměstnání se věnuje zvýšená péče uchazečům o zaměstnání, kteří ji pro svůj zdravotní stav, věk, péči o dítě nebo z jiných vážných důvodů potřebují.

Jsou to zejména

- a) fyzické osoby se **zdravotním postižením**
- b) fyzické osoby **do 25 let** věku,
- c) **absolventi** vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku,
- d) **těhotné ženy, kojící ženy a matky do devátého měsíce po porodu,**
- e) fyzické osoby **pečující o dítě do 15 let věku,**
- f) fyzické osoby **starší 50 let věku,**
- g) fyzické osoby, které jsou vedeny v evidenci uchazečů o zaměstnání **déle než 6 měsíců,**
- h) fyzické osoby, které potřebují **zvláštní pomoc**; těmito osobami se rozumí zejména fyzické osoby, které se přechodně ocitly v mimořádně obtížných poměrech nebo které v nich žijí, fyzické osoby společensky nepřizpůsobené, fyzické osoby po ukončení výkonu trestu odnětí svobody a fyzické osoby ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

Jaké znáte nástroje aktivní politiky
zaměstnanosti (APZ)?

Aktivní politika zaměstnanosti

zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, § 104

- *„Aktivní politika zaměstnanosti je souhrn opatření směřujících k zajištění maximálně možné úrovně zaměstnanosti. Aktivní politiku zaměstnanosti zabezpečuje ministerstvo a úřady práce; podle situace na trhu práce spolupracují při její realizaci s dalšími subjekty.“*

- *Nástroje, jimiž je realizována aktivní politika zaměstnanosti, jsou zejména:*
  - a) rekvalifikace,*
  - b) investiční pobídky,*
  - c) veřejně prospěšné práce,*
  - d) společensky účelná pracovní místa,*
  - e) překlenovací příspěvek,*
  - f) příspěvek na dopravu zaměstnanců,*
  - g) příspěvek na zapracování,*
  - h) příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program.*

Aktivní politika zaměstnanosti

zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, § 105

Součástí opatření aktivní politiky zaměstnanosti jsou rovněž

- a) *poradenství, které provádějí nebo zabezpečují úřady práce za účelem zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů fyzických osob pro volbu povolání, pro zprostředkování vhodného zaměstnání, pro volbu přípravy k práci osob se zdravotním postižením a při výběru vhodných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti,*
- b) *podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením (část III. Zákona o zaměstnanosti, APZ část V.)*
- c) *cílené programy k řešení zaměstnanosti (okresní, krajské či celostátní) či programy financované z evropských zdrojů – např. ESF).*

Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti (APZ)	Část V. Zákona o zaměstnanosti, §104-120
Rekvalifikace	Rekvalifikací se rozumí získání nové kvalifikace a zvýšení, rozšíření nebo prohloubení dosavadní kvalifikace , včetně jejího udržování nebo obnovování. Za rekvalifikaci se považuje i získání kvalifikace pro pracovní uplatnění fyzické osoby, která dosud žádnou kvalifikaci nezískala.
Investiční pobídky	Investiční pobídky jsou nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti, kterým se u zaměstnavatele, kterému bylo vydáno rozhodnutí o příslibu investiční pobídky podle zvláštního právního předpisu hmotně podporuje <ol style="list-style-type: none"> a) vytváření nových pracovních míst, b) rekvalifikace nebo školení nových zaměstnanců.
Veřejně prospěšné práce (VPP)	Veřejně prospěšnými pracemi se rozumí časově omezené pracovní příležitosti spočívající zejména v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech ve prospěch obcí nebo ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, které vytváří zaměstnavatel nejdéle na 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, a to i opakovaně , k pracovnímu umístění uchazečů o zaměstnání. Pracovní příležitosti jsou vytvářeny na základě dohody s úřadem práce , který na ně může zaměstnavateli poskytnout příspěvek.
Společensky účelná pracovní místa (SÚPM)	Společensky účelnými pracovními místy se rozumí pracovní místa, která zaměstnavatel zřizuje nebo vyhrazuje na základě dohody s úřadem práce a obsazuje je uchazeči o zaměstnání, kterým nelze zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem . Společensky účelným pracovním místem je i pracovní místo, které zřídil po dohodě s úřadem práce uchazeč o zaměstnání za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti. Poskytuje se 6 měsíců , v případě vybraných skupin uchazečů se zvýšenou péčí (§33) až 12 měsíců .

Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti (APZ)	popis
Překlenovací příspěvek	Překlenovací příspěvek může úřad práce na základě dohody poskytnout osobě samostatně výdělečně činné , která přestala být uchazečem o zaměstnání a které byl poskytnut příspěvek podle § 113 odst. 1 (SÚPM). Příspěvek se poskytuje nejdéle po dobu 3 měsíců , v měsíční výši rovnající se výši 0,12násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byla uzavřena dohoda.
Příspěvek na dopravu zaměstnanců	Příspěvek na dopravu zaměstnanců může úřad práce poskytnout zaměstnavateli na základě s ním uzavřené dohody, pokud zaměstnavatel zabezpečuje každodenní dopravu svých zaměstnanců do zaměstnání a ze zaměstnání v případech, kdy hromadnými dopravními prostředky prokazatelně není provozována doprava vůbec nebo v rozsahu odpovídajícím potřebám zaměstnavatele. Příspěvek může být poskytnut i v případě, kdy zaměstnavatel zajišťuje dopravu svých zaměstnanců s těžším zdravotním postižením , kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemohou využít dopravy hromadnými dopravními prostředky.
Příspěvek na zapracování	Příspěvek na zapracování může úřad práce poskytnout zaměstnavateli na základě s ním uzavřené dohody, pokud zaměstnavatel přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání, kterému úřad práce věnuje zvýšenou péči (§33)
Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program	příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program může úřad práce poskytnout zaměstnavateli na základě s ním uzavřené dohody, pokud zaměstnavatel přechází na nový podnikatelský program a z tohoto důvodu nemůže zabezpečit pro své zaměstnance práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením, část III. Zákona o zaměstnanosti, §67-84

- Upravuje vytváření chráněných pracovních míst, chráněných dílen a poskytování příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením
- **Chráněné pracovní místo**
Chráněné pracovní místo je pracovní místo vytvořené zaměstnavatelem pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody s úřadem práce. Chráněné pracovní místo **musí být provozováno po dobu nejméně 2 let** ode dne sjednaného v dohodě. Na vytvoření chráněného pracovního místa může poskytnout úřad práce zaměstnavateli příspěvek.
- **Chráněná dílna**
Chráněná pracovní dílna je pracoviště zaměstnavatele, vymezené na základě dohody s úřadem práce a **přizpůsobené pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením**, kde je v průměrném ročním přepočteném počtu zaměstnáno nejméně **60 % těchto zaměstnanců**. Chráněná pracovní dílna musí být **provozována po dobu nejméně 2 let** ode dne sjednaného v dohodě. Na vytvoření chráněné pracovní dílny poskytuje úřad práce zaměstnavateli příspěvek.
- **Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením**
Zaměstnavateli zaměstnávajícímu více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců se poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání těchto osob.

-
- V čem spatřujete význam jednotlivých nástrojů APZ nebo aktivní politiky zaměstnanosti jako celku?

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti celkem v roce 2007

- Základem pro realizaci APZ na jednotlivých úřadech práce jsou „**Programy realizace APZ**“, které jsou zpracovány na základě analýzy trhu práce
- V roce 2007 bylo v **rámcí APZ vytvořeno 29 013** pracovních míst (pokles oproti stejnému období 2006 o 32,9%)
- Více než polovinu vytvořených pracovních míst APZ tvoří **SÚPM - 16 094**
- Do **rekvalifikací** bylo zařazeno **53 846** osob.
- Z hlediska umístění tvořilo **40,3%** uchazečů zařazených do **rekvalifikací**, **12,5%** uchazečů z **SÚPM** a **9,3%** s **VPP**.
- **28,2%** z celkového počtu podpořených osob v rámci nástrojů APZ a rekvalifikace bylo podpořeno prostřednictvím projektů **ESF**.

Aktivní politika zaměstnanosti 2007

Veřejně prospěšné práce	
a) vytvořená pracovní místa	11 747
b) počet umístěných uchazečů	12 374
Společensky účelná pracovní místa	
a) vytvořená pracovní místa	16 094
b) počet umístěných uchazečů	16 706
Překlenovací příspěvek	898
Příspěvek na dopravu	1350
Příspěvek na zapracování	156
Projekty ESF (umístění uchazeči popř. zájemci)	37 655